

ŘEDITELSTVÍ SLUŽBY CIZINECKÉ POLICIE

Ředitel

Pomáhat a chránit

Č.j. CPR-29590-3/ČJ-2017-930310-228

Praha 15. února 2018

Kancelář veřejného ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

Neohlášená systematická návštěva Příjímacího střediska Praha-Ruzyně a přilehlých prostor letiště - vyjádření
k Vašemu č.j. KVOP-31199/2017

Dne 29.8.2017 proběhla dle zákona o veřejném ochránci práv neohlášená systematická návštěva Příjímacího střediska Praha-Ruzyně a přilehlých prostor letiště.

Cílem systematických návštěv je posílit ochranu osob omezených na svobodě před formami špatného zacházení. Pověření zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv se při návštěvě zaměřili na všechna místa, kde se nacházejí nebo mohou nacházet cizinci omezení na svobodě veřejnou mocí, a to konkrétně na materiální podmínky prostor, kterými cizinci procházejí předtím, než jsou umístěni do příjímacího střediska, na zacházení s nimi a na samotné podmínky pobytu klientů v příjímacím středisku na letišti.

Navržené opatření k nápravě určené Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie

- 1) *zahrnout mezi povinná školení zaměstnanců cizinecké policie, kteří přicházejí do styku s potenciálními žadateli o mezinárodní ochranu na letišti, pravidelná proškolení v oblasti rozpoznávání příznaků posttraumatických stresových poruch, určování zranitelnosti a práce se zranitelnými klienty a v oblasti identifikace obětí obchodování s lidmi (do 3 měsíců).*

Vzdělání těchto policistů je zaměřeno tak, aby splňovali požadavky pro výkon své činnosti, které jsou uvedeny v nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech. Zajištění pravidelných proškolení v oblasti rozpoznávání příznaků posttraumatických stresových poruch, určování zranitelnosti a práce se zranitelnými klienty a v oblasti identifikace obětí obchodování s lidmi není pro výkon náplně pracovní činnosti na hraničním přechodě stanoven. Každý policista při nástupu k policii prochází základní odbornou přípravou, kdy jeden předmět v rámci

psychologie se přímo zabývá komunikací a policejní etikou, zaměřenou na schopnost komunikace a jednání s lidmi.

- 2) *doplnit poučení „Informace o důkladné kontrole osob překračujících státní hranice ČR“ informacemi o následcích odepření vstupu, o právu podat proti němu opravný prostředek, o možnosti poskytnutí bezplatné právní pomoci a o právu požádat o udělení mezinárodní ochrany v případě, že cizinci v zemi původu hrozí pronásledování nebo vážná újma (do 1 měsíce).*

Odbavení na vnějších hranicích schengenského prostoru probíhá podle přímo aplikovatelného právního předpisu Evropské Unie, a to Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/399, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex). Čl. 8 odst. 5 Schengenského hraničního kodexu uvádí,

„Aniž je dotčen druhý pododstavec, státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou podrobeni důkladné kontrole ve druhé linii, obdrží písemné informace o účelu a postupu takové kontroly, a to v jazyce, jemuž rozumějí, nebo o němž se lze důvodně domnívat, že mu rozumějí, nebo jiným účinným způsobem.

Tyto informace jsou k dispozici ve všech úředních jazycích Unie a v jazyce nebo jazycích země nebo zemí, které hraničí s dotyčným členským státem, a uvádí se v nich, že státní příslušník třetí země může požádat o sdělení jména nebo služebního identifikačního čísla příslušníků pohraniční stráže provádějících důkladnou kontrolu ve druhé linii, názvu hraničního přechodu a data překročení hranice.“

Poučení, které cizinec ze strany cizinecké policie při důkladné kontrole obdrží, obsahuje všechny informace, které mají být podle výše uvedeného nařízení poskytnuty. Smyslem celého poučení je sdělit cizinci, že splnění podmínek pro vstup je nutné důkladněji prověřit. Současně poučení obsahuje jaká oprávnění k tomu policista má a taky **právo cizince na poskytnutí informací, které mohou být využity při případné stížnosti.**

Poučení, které je cizinci tedy předkládáno, obsahuje všechny náležitosti tak, jak ukládá čl. 8 odst. 5 Schengenského hraničního kodexu, a do uvedeného poučení nebudou uváděny další Vámi požadované informace.

- 3) *kontaktovat tlumočnicka vždy v případě, kdy je zřejmé, že cizinec nerozumí poučení o důkladné kontrole podanému cizinci policistou ústně, anebo v písemné formě (průběžně),*

V případě, kdy je zjednání zřejmé, že cizinec předloženému poučení nerozumí, vždy je kontaktován tlumočnick do jazyka, ve kterém je cizinec schopen se dorozumět. V těchto případech se tlumočnick zajišťuje nejrychlejším a nejvhodnějším způsobem tak, aby nedocházelo ze strany cizinecké policie k nedůvodnému prodlužování prováděného úkonu. Tlumočnick se v tomto jednání neustanovuje. Nejčastěji se tlumočnick využívá prostřednictvím telefonu, kdy uvedené poučení cizinci ústně přeloží.

Výše uvedené informování cizince plně koresponduje se Schengenským hraničním kodexem, kdy cizinec obdrží informace v souladu s čl. 8 odst. 5.

- 4) *doplnit poučení „Informace o důkladné kontrole osob překračujících státní hranice ČR“ informací o právu na tlumočnicka (do 1 měsíce).*

Poučení obsahuje všechny náležitosti, které stanoví Schengenský hraniční kodex a cizinci je vždy předáno v souladu se Schengenským hraničním kodexem.

- 5) *vytvořit překlad poučení do všech úředních jazyků Unie a také jazyka arabského, perského a vietnamského, případně dalších frekventovaných cizích jazyků (do 2 měsíců),*

Ustanovení čl. 8 odst. 5 týkající se jazykových mutací zejména věty: „Tyto informace jsou k dispozici ve všech úředních jazycích Unie..“ chápeme tak, že poučení má být zejména v úředním jazyce země, na jejichž území se hraniční přechod nachází a taky v hlavních jednacích jazycích EU, což je angličtina, němčina a francouzština. Používání ostatních jazyků Unie považujeme za neefektivní, a to především s ohledem na fakt, že hraniční kontroly občanů Evropské unie se provádějí podle směrnice 2004/38/ES.

Vytvoření dalších jazykových mutací pokládáme za neefektivní, protože pokud cizinec nerozumí jazykové mutaci – česky, anglicky, německy, francouzsky a polsky, je předání této informace prováděno prostřednictvím tlumočnicka. V rámci Schengenského hodnocení nebyla tato záležitost České republiky vytýkána.

- 6) *u osob, u nichž probíhá důkladná kontrola při překročení státní hranice České republiky, předávat na základě vyhodnocení okolností nasvědčujících tomu, že se může jednat o potenciální žadatele o mezinárodní ochranu, vedle poučení také informační leták UNHCR o mezinárodní ochraně (průběžně).*

Informační leták UNHCR je k dispozici v místech, kde je prováděna důkladná kontrola a každému cizinci je tento leták volně dostupný. .

Zpracovala: plk. Mgr. Soňa Szelesová

plk. Mgr. Milan Majer
ředitel
podepsáno elektronicky